

Zločin u Paulin Dvoru

07. 09. 2010. godine – sjednica žalbenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Izvjestava: Martina Klekar - Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb

Suđenje prate: Martina Klekar i Maja Kovačević Bošković – Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb i Đuro Ivković – OSCE, Zagreb

Sastav žalbenog vijeća VsRH:

sutkinja Ana Garačić – predsjednica vijeća

sudac Damir Kos – sudac izvjestitelj

sudac Ranko Marijan – član vijeća

sutkinja Eleana Vinja – članica vijeća

sudac Žarko Dundović - član vijeća

Zamjenica GDORH: ?

Branitelj optuženog: Davor Krtić, odvjetnik iz Osijeka

Predsjednica vijeća je otvorila sjednicu, upoznala prisutne sa sastavom vijeća, predstavila suca izvjestitelja te navela da se ova sjednica održava povodom žalbe Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku (dalje ŽDO Osijek) na presudu Županijskog suda u Osijeku (dalje ŽS Osijek) broj K-8/06-658. od 29. siječnja 2007. godine, kojom je opt. Enes Viteškić, temeljem čl. 354. toč. 3. Zakona o kaznenom postupku, oslobođen optužbe za kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH, počinjenog na štetu civila srpske narodnosti u selu Paulin Dvor dana 11. prosinca 1991. godine.

Sudac izvjestitelj je u svom uvodu istaknuo da je ovaj predmet sada po drugi put povodom žalbe na Vrhovnom sudu RH. Naime, opt. Viteškić je optužnicom ŽDO Osijek od 12. ožujka 2003., poslovni broj K-DO-68/2002, optužen da je zajedno s opt. Nikolom Ivankovićem počinio predmetno kazneno djelo nad civilima u Paulin Dvoru. U tom prvom kaznenom postupku presudom od 08. travnja 2004. godine, poslovni broj K-18/03, opt. Ivanković je osuđen na kaznu zatvora u trajanju 12 godina, dok je opt. Viteškić bio oslobođen. U žalbenom postupku Vrhovni sud RH je svojom odlukom od 10. svibnja 2005. godine, poslovni broj I Kž-1196/04, u odnosu na opt. Ivankovića preinačio presudu u dijelu odluke o kazni, te mu izrekao kaznu zatvora u trajanju 15 godina, dok je oslobađajući dio presude, koji se odnosio na opt. Viteškića, ukinuo i predmet vratio na ponovno suđenje. U svojoj odluci Vrhovni sud RH je stavio uputu da sud provede sve do sada izvedene dokaze, a po potrebi i nove, te da nakon provedenog postupka pažljivo i savjesno analizira svaki dokaz zasebno, a zatim provodeći i eventualna suočenja u odnosu na suprotstavljene tvrdnje, odluči o krivnji optuženika. U ponovljenom postupku opt. Viteškić je iznova oslobođen.

Nadalje je sudac izvjestitelj upozorio članove vijeća da je u prijašnjem postupku nedvojbeno utvrđeno da je djelo bilo planirano, da su se počinitelji vratili na mjesto događaja da provjere jesu li svi na koje je pucano ubijeni, kada su prvi put skinuli potkape s glave, da su nadređeni kaznili počinitelje na način da su im zapovjedili da idu braniti položaj na „punkt“ od kojega se ne smije odstupiti te da su tijela utovarena u kamion i odvezena u krug vojarne, gdje su i pokopana, a kuća u kojoj se zločin dogodio da je isti dan minirana. Također je rekao da trebaju imati na umu da je ponovljeni postupak proveden pred izmijenjenim vijećem na ukupno svega četiri ročišta na kojima je saslušano oko 20 svjedoka, i to na način da je konstatirano da svjedoci ostaju pri prijašnjim iskazima. Jedan je svjedok odstupio od svog ranijeg iskaza, zbog čega je sud u ponovljenom postupku iznova donio oslobađajuću presudu, navodeći u obrazloženju iste da ne postoji zatvoreni krug indicija koje bi bile tako međusobno povezane da bi isključivale svaku drugu mogućnost osim one da je optuženik sudjelovao u počinjenju kaznenog djela. Prema stajalištu suda odlučne činjenice su ostale na razini vjerojatnosti.

Na takvu presudu ŽDO Osijek je dana 02. ožujka 2007. godine izjavilo žalbu zbog žalbene osnove pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Žalba je utemeljena na tvrdnji da su glede opt. Viteškića izvođenjem dokaza tijekom glavne rasprave utvrđene činjenice koje, kao i za već pravomoćno osuđenog Nikolu Ivankovića, potvrđuju njegovo sudjelovanje u počinjenju kaznenog djela. ŽDO smatra da su te činjenice utvrđene iskazima brojnih svjedoka te da one dovode do zaključka da je i opt. Viteškić supočinitelj kaznenog djela opisanog u optužnici, a da je sud, zaključujući drugačije, pogrešno utvrdio činjenično stanje pa je na toj osnovi i donio oslobađajuću presudu. Stoga predlaže da Vrhovni sud RH pobijanu presudu ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Optuženik je po svom branitelju podnio odgovor na žalbu u kojemu je naveo da je predmetna presuda ŽS Osijek utemeljena te da su svi iskazi na koje se ŽDO Osijek poziva u svojoj žalbi obrazloženi u presudi. Tvrdi da on nije mogao biti dio te skupine koja je ubila civile u Paulin Dvoru.

U očitovanju na odgovor na žalbu ŽDO Osijek i dalje ostaje kod prijedloga da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Zamjenica GDORH je na današnjoj sjednici žalbenog vijeća izjavila da ostaje kod navoda žalbe ŽDO Osijek, jer smatra da je ŽS Osijek pogrešno proveo dokazni postupak, a ne u skladu s uputom Vrhovnog suda RH, te da bi pravilnom ocjenom dokaza jedini mogući zaključak bio da je opt. Viteškić supočinitelj zajedno s osuđenim Ivankovićem. Predlaže da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.